

مهتاب

*

سازمانی، همسرشناسی

(آحادی های پیش از ازدواج)

:

با رویکرد روان شناسی اسلامی

*

دکتر رضا مهکام

(هیئت علمی مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی)

سعید شریف یزدی

(کارشناس ارشد روان شناسی / کارشناس ارشد اخلاق اسلامی)

۹۷۹۳۳

سرشناسه: مهکام، رضا، ۱۳۵۱ - عنوان و نام پدیدآور: سرشناسی، همسرشناسی: (آمادگی های پیش از ازدواج) با رویکرد روان شناسی اسلامی / رضا مهکام، سعید شریف یزدی. مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۹. مشخصات ظاهری: ۱۵۵ ص. ۲۷/۵×۱۴/۵×۲۷/۵ م. شابک: ۹-۲۶۲-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۵۳]-۱۵۵. عنوان دیگر: آمادگی های پیش از ازدواج با رویکرد روان شناسی اسلامی. موضوع: همسرگزینی -- جنبه های مذهبی -- اسلام موضوع: Mate selection -- Religious aspects -- Islam موضوع: مشاوره ازدواج موضوع: Marriage counseling موضوع: روابط زن و مرد -- جنبه های مذهبی -- اسلام موضوع: Man-woman relationships -- Religious aspects -- Islam شناسه افزوده: شناسه افزوده: شریف یزدی، سعید، ۱۳۶۵. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف رده بندی کنگره: BP۲۵۸/۵ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۲۵ شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۷۶۵۳۷

سرشناسی، همسرشناسی

نویسندگان: دکتر رضا مهکام - سعید شریف یزدی
 ویراستار: رامین باباآزاد صفحہ آرا: محمدصادق صالحی
 طراح جلد: محمدحسین مؤیدی ناشر: دفتر نشر معارف
 نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۲ شبیه‌سازگان: ۱۰۰۰ جلد
 شابک: ۹-۲۶۲-۴۴۱-۶۰۰-۹۷۸ قیمت: ۸۰۰۰ تومان

دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۳۲، شماره ۳، تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴

مدیریت پخش قم، شرکت پاتوق کتاب، تلفکس: ۰۲۵-۳۱۰۷۷۷
 مراکز پخش

- اراک: ۰۲۸-۲۲۲۲۹۰۲۸ ■ لارومیه: ۰۶۶-۲۲۲۵۶۶۶۱ ■ اصفهان: ۰۴۱-۲۲۲۷۱۶۹۲ ■ اهواز: ۰۶۱-۲۲۲۲۸۰۰۰
- ایلام: ۰۸۶-۲۲۲۶۲۲۸۲ ■ بجنورد: ۰۵۸-۲۲۲۶۲۲۷۸ ■ برداسکن: ۰۵۱-۵۵۶۳۰۱۲۱ ■ بندرعباس: ۰۷۶-۳۳۶۱۷۵۵۷
- بیرجند: ۰۵۶-۲۲۲۲۵۱۲۱۴ ■ تبریز: ۰۴۱-۲۲۲۵۸۸۰۸ ■ تربت حیدریه: ۰۵۱-۵۲۲۸۶۵۰۰ ■ تهران: ۰۲۱-۸۸۹۱۱۲۱۲
- رشت: ۰۱۴-۲۲۲۲۵۶۹ ■ زاهدان: ۰۵۶-۲۲۲۲۸۸۷۹ ■ زنجان: ۰۲۶-۲۲۲۶۶۶۲۵ ■ ساری: ۰۱۱-۲۲۲۵۴۰۲۰
- سبزوار: ۰۵۱-۴۴۲۲۰۰۴ ■ سمنان: ۰۲۶-۲۲۲۵۲۲۱۱ ■ شهرکرد: ۰۲۸-۲۲۲۵۰۰۰۴ ■ شیراز: ۰۷۱-۲۲۲۶۶۶۱۴
- قزوین: ۰۲۸-۲۲۲۴۰۰۷۶ ■ قم: ۰۲۵-۲۷۷۲۷۵۷۰ ■ کرمان: ۰۲۶-۲۲۲۲۱۳۶۶ ■ کرمانشاه: ۰۸۴-۲۲۲۲۸۱۱۱
- گرگان: ۰۱۷-۲۲۲۲۷۸۰۰ ■ مشهد: ۰۵۱-۲۲۲۲۰۱۱۹ ■ یاسوج: ۰۷۶-۲۲۲۲۲۴۰۳ ■ یزد: ۰۲۵-۲۲۲۲۲۹۰۰

www.nashremaaref.ir | E-mail: info@nashremaaref.ir

NashreMaaref

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

پیشگفتار

مقدمه	۱۱
فصل اول: تعریف، اهداف و انواع ازدواج	۱۳
تعریف ازدواج	۱۶
اهداف ازدواج	۲۰
الف. اهداف فردی	۲۱
آرامش و سلامت روانی	۲۱
تأمین نیازهای بنیادی	۲۲
حراست ایمان و دوری از گناه	۲۳
شکوفایی استعدادها	۲۴
تکامل شخصیت و بالندگی و مسئولیت پذیری	۲۵
ب. اهداف اجتماعی	۲۶
تحقق جامعه سالم	۲۶
تداوم نسل	۲۶
زمینه سازی برای تربیت فرزند	۲۸
انواع ازدواج	۲۹
ازدواج با عشق یک طرفه (نافرجام)	۲۹
ازدواج با عشق (محبت) دو طرفه	۳۱
ازدواج بر پایه ترحم	۳۲

ازدواج برای فرار از موقعیت	۳۴
ازدواج برای جبران ناکامی و شکست	۳۶
انواع ناکامی یا شکست‌ها	۳۶
ازدواج برای رسیدن به خواسته‌ها	۳۸
ازدواج به اصرار خانواده	۳۹
ازدواج ناشی از فشار اجتماعی	۴۲
فصل دوم: آمادگی‌های پیش از ازدواج	۴۵
۱. آمادگی‌های ازدواج براساس رویکرد اسلام و روان‌شناسی	۴۷
رویکرد اسلامی	۴۷
بلوغ جنسی	۴۷
بلوغ عقلی	۴۷
بلوغ عاطفی	۴۷
بلوغ اجتماعی	۴۷
بلوغ اقتصادی	۴۷
رویکرد روان‌شناختی	۴۹
اختلال هویتی	۴۹
اختلال روانی	۵۲
هدف قرار دادن ازدواج	۵۲
مشکلات یا اختلال شخصیتی	۵۳
وجود باورهای غلط درباره ازدواج	۵۴
۲. موانع ازدواج	۵۹
موانع شناختی	۵۹
اعتقاد به زود بودن ازدواج	۵۹
اعتقاد به این‌که اهدافی مهم‌تر از ازدواج وجود دارد	۶۰
اعتقاد به داشتن زندگی آزاد	۶۰
اعتقاد به این‌که تا آمادگی‌های مادی کافی پیدا نشده، نباید ازدواج کرد	۶۱
موانع عاطفی	۶۲
شکست در عشق	۶۳
موانع اجتماعی / خانوادگی	۶۳
وابستگی روانی بیمارگونه به خانواده	۶۳
مخالفت والدین	۶۴
اتفاقات پیرامونی که موجب بدبینی به مردان یا زنان شده است	۶۴

اختلالات روانی	۶۵
اختلالات اضطرابی	۶۵
اختلالات خلقی	۶۵
اختلالات شخصیتی	۶۶
مشکلات و اختلالات جنسی	۶۸
۳. نقش‌ها در ازدواج	۷۱
الف. نقش مدیریتی	۷۱
ب. نقش همسری	۷۳
ج. نقش والدگری (فرزندپروری)	۷۴
نقش پدری	۷۵
نقش مادری	۷۵
۴. شناخت جنس زن و مرد	۷۶
ویژگی‌های عمومی مردان	۷۶
ویژگی‌های عمومی زنان	۷۸
۵. سن ازدواج	۸۰
الف. سن ازدواج در زن و مرد	۸۰
ب. تناسب سنی	۸۱
۱. بزرگ یا کوچک بودن مرد	۸۲
۲. فاصله زیاد یا کم	۸۵
فصل سوم: ملاک‌های انتخاب همسر	۸۷
کفویت و هم‌سانی	۹۰
اصول مهم در انتخاب همسر	۹۲
عوامل پیش‌بینی‌کننده ازدواج موفق	۹۵
روش‌های ایجاد تفاهم	۱۰۰
فرایند تعیین ملاک‌های انتخاب همسر	۱۰۳
اول: شناخت خود	۱۰۴
الف. ویژگی‌های بدنی	۱۰۵
ب. ویژگی‌های روان‌شناختی	۱۰۷
ج. باورها و اعتقادات	۱۱۱
د. مهارت‌ها و توانمندی‌ها	۱۱۳
ه. گرایش‌ها و رغبت‌ها	۱۱۳
و. موقعیت‌ها	۱۱۴
دوم: روش تدوین ملاک‌های انتخاب همسر	۱۱۶

۱ | پیشگفتار

با توجه به پیچیدگی و ظرافت «ازدواج» در دوره کنونی و تنوع اخلاقیات و سلیق و عقاید در بین جوانان، شایسته است بیشتر به این امر توجه شود. ازدواج موفق، سالم و پایدار می‌تواند بنیان و مقدمه ایجاد خانواده‌ای مستحکم، با نشاط و پرورش دهنده نسل‌های سازنده جامعه متعالی باشد. با ازدواج سالم و موفق می‌توان خانواده‌ای سالم و پایدار ساخت و بدیهی است خانواده موفق، جامعه‌ای پیشرو و امن را رقم خواهد زد.

درباره ازدواج سالم، دانشمندان علوم مختلف، از پزشکی تا فلسفه و از مردم‌شناسی تا روان‌شناسی، نظریات گوناگونی مطرح کرده‌اند؛ اما بنای ما در این کتاب این است که شاخص‌های ازدواج سالم را در متون اسلامی جست‌وجو کنیم و با ارائه الگویی اسلامی - ایرانی و مناسب جوانان لایق و برومند کشورمان، به آن‌ها در ساختن بنیان خانواده‌ای پایدار و متعالی کمک کنیم. واقعیت این است که در منابع دینی ما، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های متعالی فراوانی درباره ازدواج وجود دارد، ولی جامعه امروزی فاصله بسیاری با سیره اهل بیت علیهم‌السلام و فرهنگ ناب اسلامی دارد.